

राज्यातील विविध प्रकाराच्या उदंचन जलविद्युत योजनांचे विकसन, विहीत आयुर्मान पूर्ण झालेल्या जलविद्युत प्रकल्पांचे खाजगीकरणातून नूतनीकरण व आधुनिकीकरण तसेच सध्या अस्तित्वात असलेल्या २५ मे.वॅ. क्षमतेपर्यंतच्या लहान जलविद्युत प्रकल्पांचे खाजगीकरणांतर्गत विकसन धोरणात सुधारणा, या तीन धोरणांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी आवश्यक कार्यपद्धती तसेच मार्गदर्शक तत्वे तयार करण्याकरिता समिती गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : समिती २०२३ / प्र.क्र.३७/२०२३/जवि

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : २६.०४.२०२३

प्रस्तावना :

राज्यात विविध प्रवर्तकांमार्फत विविध उदंचन प्रकल्प विकसित करण्याबाबत अनेक प्रस्ताव प्राप्त होत असल्याने राज्यात उदंचन योजना प्रकल्प राबविण्याकरिता प्रस्तावित शासन धोरण अंतिम करण्यात येत आहे. विहीत आयुर्मान पूर्ण झालेल्या जलविद्युत प्रकल्पांकरिता खाजगीकरणातून नूतनीकरण व आधुनिकीकरण तसेच सध्या अस्तित्वात असलेल्या २५ मे.वॅ. क्षमतेपर्यंतच्या लहान जलविद्युत प्रकल्पांचे खाजगीकरणांतर्गत विकसन धोरणात सुधारणा, अशा तीन धोरणांच्या मंत्रीमंडळ प्रस्तावाच्या मान्यतेची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे. सदर धोरणांना मंत्रीमंडळ मान्यता प्राप्त झाल्यावर त्यांची अंमलबजावणी करण्यात येईल.

सदर अंमलबजावणी करताना त्यात सुसुत्रता व समन्वय असणे आवश्यक आहे यास्तव या तीनही धोरणमध्ये नमूद केलेल्या तरतूदींच्या अनुषंगाने प्रकल्पाकरिता स्पर्धात्मक निविदा प्रक्रियेद्वारे निवड करण्याकरिता प्रमाणित निविदा दस्तावेज, निविदा प्रक्रिया, प्रारूप जलविद्युत विकसन करारनामा (HPDA), पाणी आरक्षण व इतर बाबी याकरिता मानक कार्य पद्धती / मार्गदर्शक तत्वे निश्चित करून त्या साठी शासन निर्णयाचा मसुदा तयार करून देण्यासाठी या विषयांशी संबंधित क्षेत्रीय अधिका-यांची एक समिती स्थापन करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :

जलविद्युत उदंचन प्रकल्प विकसित करण्याकरिता प्रस्तावित शासन धोरण, विहीत आयुर्मान पूर्ण झालेल्या जलविद्युत प्रकल्पांकरिता नूतनीकरण व आधुनिकीकरण तसेच सध्या अस्तित्वात असलेल्या २५ मे.वॅ. क्षमतेपर्यंतच्या लहान जलविद्युत प्रकल्पांचे खाजगीकरणांतर्गत विकसन धोरणात सुधारणा, अशा तीन धोरणांच्या प्रस्तावित अंमलबजावणी करताना त्यात सुसुत्रता व समन्वय असणे आवश्यक असल्याने या तीनही धोरणांमध्ये नमूद केलेल्या तरतूदींच्या अनुषंगाने मानक कार्य पद्धती / मार्गदर्शक तत्वे निश्चित करून त्यासाठी शासन निर्णयाचा मसुदा तयार करून देण्यासाठी संबंधित क्षेत्रीय अधिका-यांची समिती गठित करण्यात येत आहे.

२. सदर गठीत समितीची रचना, कार्यकक्षा, कालावधी तसेच समितीतील सदस्य खालीलप्रमाणे आहे:-

२.१) समितीची रचना :-

अ. क्र.	सदस्याचे नाव	पद
१.	श्री. सं. रा. तिरमनवार, कार्यकारी संचालक, गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद	अध्यक्ष
२.	श्री. सं.द. चोपडे, मुख्य अभियंता (स्थापत्य), जलविद्युत प्रकल्प व गुण नियंत्रण, पुणे	सदस्य
३.	श्री. मि.ज्यो. नाईक, मुख्य अभियंता (विद्युत), जलविद्युत प्रकल्प, मुंबई	सदस्य
४.	श्री. सु.सा.पगार, मुख्य अभियंता, मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक	सदस्य

५.	श्री.अ.श्री.कुलकर्णी, उप मुख्य अभियंता, प्रकल्प व नियोजन, महानिर्मिती कंपनी, वांद्रे (पूर्व), मुंबई	सदस्य
६.	श्री. नि.गु. भोईर, अधीक्षक अभियंता, कोयना संकल्प चित्र मंडळ, पुणे	सदस्य सचिव

२.२) समितीची कार्यकक्षा :

सदर समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल.

१) उदंचन जलविद्युत प्रकल्प विकसित करण्याकरिता प्रस्तावित शासन धोरण:-

अ) सदर धोरणाच्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक तत्वे.

आ) धोरणात नमूद केलेल्या विविध श्रेणीतील सामंजस्य कराराद्वारे वाटप करावयाच्या प्रकल्पांकरिता उर्जा विभागाने करावयाचा प्रारूप सामंजस्य करार मसुदा (Draft MoU).

इ) धोरणात नमूद केलेल्या विविध श्रेणीतील निविदा प्रक्रियेद्वारे वाटप करावयाच्या प्रकल्पांकरिता प्रारूप निविदा दस्तावेज (Request for Qualification and Proposal Documents).

ई) विकासकाकडून प्रस्ताव प्राप्त झाल्यावर पाणी उपलब्धता व आरक्षण याकरिता मानक कार्य पद्धती.

उ) प्रकल्पाच्या सविस्तर प्रकल्प अहवाल करिता मार्गदर्शक तत्वे.

ऊ) प्रारूप जलविद्युत विकसन करारनामा (HPDA)/भाडेपट्टा करार

ऋ) करार कालावधी पूर्ण झाल्यावर प्रस्तावित कार्य पद्धती.

२) विहित आयुर्मान पूर्ण झालेल्या जलविद्युत प्रकल्पांकरिता नूतनीकरण व आधुनिकीकरण:-

अ) सदर धोरणाच्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक तत्वे.

आ) निविदा प्रक्रियेद्वारे वाटप करावयाच्या प्रकल्पांकरिता प्रारूप निविदा दस्तावेज.

इ) प्रकल्पाच्या नूतनीकरण व आधुनिकीकरण कामांचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल करिता मार्गदर्शक तत्वे.

ई) प्रारूप जलविद्युत विकसन करारनामा (HPDA)/भाडेपट्टा करार

उ) करार कालावधी पूर्ण झाल्यावर प्रस्तावित कार्य पद्धती.

३) सध्या अस्तित्वात असलेल्या २५ मे.वॅ. क्षमतेपर्यंतच्या लहान जलविद्युत प्रकल्पांचे खाजगीकरणांतर्गत विकसन धोरणात सुधारणा:-

अ) सदर धोरणाच्या अंमलबजावणीसाठी मार्गदर्शक तत्वे.

आ) निविदा प्रक्रियेद्वारे वाटप करावयाच्या प्रकल्पांकरिता प्रारूप निविदा दस्तावेज.

इ) प्रकल्पाच्या तांत्रिक व अर्थिक व्यवहार्यता अहवाल (TEFR) करिता मार्गदर्शक तत्वे.

ई) प्रारूप जलविद्युत विकसन करारनामा (HPDA)/भाडेपट्टा करार

उ) करार कालावधी पूर्ण झाल्यावर प्रस्तावित कार्य पद्धती.

उक्त नमूद तीनही धोरण मसूदे सदर समितीस उपलब्ध करून देण्यात येतील. या धोरण मसूद्यांच्या आधारे कार्यक्षेत्र नमूद केलेले दस्तावेज तयार करून शासनास सादर करावेत.

२.३) समितीचा कालावधी :- सदर शासन निर्णय निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून ते धोरण निश्चितीचा शासन निर्णय निर्गमित दिनांकानंतर एक महिना.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२३०४२७१२०७४९८१२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ. अ. इनामदार)

शासनाच्या अवर सचिव

प्रत :

- १) अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा) / सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि) / सचिव (प्रकल्प समन्वय) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- २) श्री. सं. रा. तिरमनवार, कार्यकारी संचालक, गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद
- ३) श्री. सं.द. चोपडे, मुख्य अभियंता (स्थापत्य), जलविद्युत प्रकल्प व गुण नियंत्रण, पुणे
- ४) श्री. मि.ज्यो. नाईक, मुख्य अभियंता (विद्युत), जलविद्युत प्रकल्प, मुंबई
- ५) श्री. सु.सा.पगार, मुख्य अभियंता, मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक
- ६) श्री.अ.श्री.कुलकर्णी, उप मुख्य अभियंता, प्रकल्प व नियोजन, महानिर्मिती कंपनी, वांद्रे (पूर्व), मुंबई
- ७) श्री. नि.गु. भोईर, अधीक्षक अभियंता, कोयना संकल्प चित्र मंडळ, पुणे
- ८) जलविद्युत कार्यासन संग्रहार्थ.